

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.001.03.2023

Gen. Bryg. Artur Kępczyński
Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych
Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych w Bydgoszczy
ul. J. Dwernickiego 1
85-915 Bydgoszcz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. – wykonanie planu finansowego Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych w Bydgoszczy ¹ , ul. J. Dwernickiego 1, 85-915 Bydgoszcz
Kierownik jednostki kontrolowanej	Gen. Bryg Artur Kępczyński – Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych ² od 1 kwietnia 2021 r. ³
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hanna Loch-Klimek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/4/2023 z 4 stycznia 2023 r. 2. Artur Nierebiński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/14/2023 z 10 stycznia 2023 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-11)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2022 r.⁵ IWsp SZ, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja wydatków budżetu państwa; – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych; – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p>
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonanych w planie finansowym dochodów i wydatków IWsp SZ w trakcie roku budżetowego; – analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków; – kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych; – szczegółowa analiza wybranej próby wydatków poniesionych przez Inspektorat bezpośrednio z konta dysponenta drugiego stopnia; – analiza wydatków, które w 2021 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego; – analiza stanu zobowiązań; – analiza prawidłowości sporządzania wybranych sprawozdań;

¹ Dalej: „Inspektorat” lub „IWsp SZ”.

² Dalej: „Szef Inspektoratu”.

³ W okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 1 listopada 2021 r. p.o. Szefa Inspektoratu, od 2 listopada 2021 r. wyznaczony na stanowisko Szefa Inspektoratu.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

⁵ Zakończenie czynności kontrolnych - 13 marca 2023 r.

- analiza stosowanych przez dysponenta drugiego stopnia instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa przez podległych 58 dysponentów środków budżetu państwa.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego na 2022 r. przez Szefa Inspektoratu, będącego dysponentem drugiego stopnia⁷ w części 29 – Obrona narodowa.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zaplanowane przez Inspektorat (dysponenta drugiego stopnia) dochody w kwocie 54 116,0 tys. zł zostały zrealizowane w wysokości 63 253,8 tys. zł (116,9%). IWsp SZ zrealizował bezpośrednio w 2022 r. dochody w wysokości 3 150,9 tys. zł, co stanowiło 154,3% planu (2 042,0 tys. zł).

W 2022 r. wydatki Inspektoratu oraz podległych jednostek wyniosły ogółem 25 332 430,3 tys. zł (100,0% planu finansowego po zmianach), natomiast IWsp SZ realizujący wydatki bezpośrednio z konta dysponenta drugiego stopnia zrealizował wydatki w wysokości 1 000 187,9 tys. zł (100,0% planu finansowego po zmianach).

Zbadane w trakcie kontroli wydatki IWsp SZ zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem, w ramach kwot określonych w planie finansowym. Realizacja wydatków była zgodna z zawartymi umowami i porozumieniami międzynarodowymi.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sporządzone przez Inspektorat sprawozdania budżetowe za rok 2022 i w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. Sprawozdania zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Zawierały one prawidłowe kwoty dochodów, wydatków oraz należności i zobowiązań w 2022 r. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. kontrola dochodów budżetowych została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Inspektorat w 2022 r. wraz z podległymi jednostkami zrealizował dochody w wysokości 63 253,8 tys. zł tj. 116,9% kwoty planowanej (54 116,0 tys. zł).

Dochody w kwocie 54 528,6 tys. zł (86,2% dochodów ogółem) uzyskano w rozdz. 75220 Zabezpieczenie wojsk, w tym. 41,8% (22 782,1 tys. zł) stanowiły wpływy z usług (§ 0830) oraz 30,2% (16 444,7 tys. zł) stanowiły wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940).

(akta kontroli str. 58-60, 95-98, 130-133, 142-164, 325-354, 401-408)

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁷ Decyzja Nr 219/MON Ministra Obrony Narodowej z 9 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa drugiego stopnia (Dz. Urz. MON z 2007 r. Nr. 10, poz. 119 ze zm.). Zarządzeniem Nr 15/MON Ministra Obrony Narodowej z 25 maja 2007 r. w sprawie nadania IWSZ statutu jednostki budżetowej (Dz. Urz. MON, z 2007 r., Nr 11, poz. 123).

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Dochody zrealizowane w 2022 r. były niższe o 42,9% (tj. o 26 469,8 tys. zł) od dochodów uzyskanych w 2021 r. Różnica w wysokości uzyskanych w 2022 r. dochodów w stosunku do 2021 r. wynikała przede wszystkim z:

- wpłaty dokonanej w 2021 r. przez Syndyka będącej w upadłości likwidacyjnej Stoczni Marynarki Wojennej w Gdyni w wysokości 23 525,8 tys. zł⁹, analogiczna wpłata w 2022 r. wynosiła 1 813,7 tys. zł¹⁰;
- zmian¹¹ wprowadzonych ustawą z 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny¹² dotyczących utworzenia i określenia przychodów¹³ Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych¹⁴ pochodzących m.in. z odszkodowań lub kar umownych oraz zwróconych zaliczek wypłaconych w poprzednich latach budżetowych, wpływów ze zrealizowanych gwarancji, zabezpieczeń.

(akta kontroli str. 58-60, 95-98, 130-133, 301-307)

Na koniec 2022 r. w Inspektoracie oraz w podległych jednostkach wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 369 443,2 tys. zł, w tym zaległości stanowiły 129 293,1 tys. zł. W porównaniu do 2021 r. należności ogółem i zaległości zmalały o 20,1% i 32,2% (tj. odpowiednio o 92 690,9 tys. zł i 61 449,8 tys. zł). Najwyższy spadek zaległości netto na koniec 2022 r. – o 62 271,1 tys. zł – wystąpił w dziale 752 rozdziale 75220 Zabezpieczenie wojsk. Wynikało to przede wszystkim z przeksięgowania należności z tytułu dochodów budżetowych na należności Funduszu Wsparcia SZ w związku ze zmianami wprowadzonymi ustawą o obronie Ojczyzny. W wyniku utworzenia tego funduszu, zgodnie z art. 41 ust. 4 ww. ustawy, kary umowne oraz inne środki otrzymane w toku realizacji umów związanych z rozwojem infrastruktury wojskowej, stały się z dniem wejścia w życie ustawy, przychodami tego funduszu. Przed tym dniem, kary te stanowiły dochody budżetowe. W I półroczu 2022 r. dokonano przeksięgowania kar umownych (§ 0950).

(akta kontroli str. 95-98, 301-307, 653-685)

IWsp SZ bezpośrednio zrealizował w 2022 r. dochody w wysokości 3 150,9 tys. zł (rozdz. 75220), co stanowiło 154,3% planu finansowego (2042,0 tys. zł). Głównym źródłem dochodów były wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940) w kwocie 3 139,2 tys. zł, co stanowiło 99,6% dochodów ogółem. W porównaniu do 2021 r. dochody były niższe o 4 683,3 tys. zł, tj. o 67,2%.

Na koniec 2022 r. w Inspektoracie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 499,3 tys. zł, w tym zaległości netto stanowiły 474,5 tys. zł. W porównaniu do 2021 r. należności ogółem były niższe o 6,3 tys. zł, a zaległości netto niższe o 0,3 tys. zł. IWsp SZ nie stosował ulg w spłacie należności, a zaległości były objęte postępowaniami windykacyjnymi.

(akta kontroli str. 690-707)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OBSZAR

2. Wydatki budżetu państwa.

Opis stanu
faktycznego

W 2022 r. wydatki Inspektoratu oraz podległych jednostek budżetowych wynosiły ogółem 25 332 430,3 tys. zł, co stanowiło 116,2% planu ustalonego w decyzji

⁹ Kwota ta stanowiła 50% wierzytelności zgłoszonych do Syndyka masy upadłościowej przez Komendę Portu Wojennego w Gdyni.

¹⁰ Spadek o 21 433,7 tys. zł dochodów w rozdziale 75203 Marynarka Wojenna, §0970 Wpływy z różnych dochodów.

¹¹ Spadek o 15 788,0 tys. zł dochodów w rozdziale 75220 Zabezpieczenie wojsk, §0940 Wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych.

¹² Dz. U. z 2022 r., poz.2305 ze zm., dalej: „ustawa o obronie Ojczyzny”.

¹³ Na podstawie art. 41 ust 4 pkt 7 ustawy o obronie Ojczyzny.

¹⁴ Dalej: Fundusz Wsparcia SZ.

budżetowej Ministra Obrony Narodowej¹⁵ i 100% planu finansowego po zmianach. W porównaniu do 2021 r. wydatki były wyższe o 3 783 705,8 tys. zł, tj. o 17,6 %.

Najwyższe wydatki zrealizowano w dziale 752 Obrona Narodowa, tj. 99,9% wydatków ogółem. Pozostałe zrealizowano w działach: 755 Wymiar sprawiedliwości - 16 913,8 tys. zł (0,06%), 851 Ochrona zdrowia - 8 140,0 tys. zł (0,03%), 750 Administracja Publiczna – 1 347,0 tys. zł (0,01%).

W 2022 r. IWsp SZ dokonał zmian planu finansowego na podstawie 67 zawiadomień o zmianach¹⁶, zwiększając ostatecznie plan finansowy o 3 524 594,7 tys. zł. Analiza dwóch największych korekt wydatków na łączną kwotę 2 543 321,7 tys. zł (72,2% zwiększenia planu wydatków) dokonana dla odpowiednio 42 i 58 podległych dysponentów wykazała, że IWsp SZ wprowadził je niezwłocznie¹⁷, zarówno w układzie tradycyjnym jak i układzie zadaniowym.

(akta kontroli str. 61-71, 99-110, 134-140, 142-164, 325-354, 401-408)

Na koniec 2022 r. kwota niewykorzystanych środków wynosiła 180,3 tys. zł i wystąpiła w 98,8% w rozdziale 75204 Centralne wsparcie, w tym: 168,5 tys. zł w §4210 Zakup materiałów i wyposażenia. Wynikało ze specyfiki dwóch umów na dostawy paliwa, tj. dostarczania towaru w tzw. „pełnych cysternach” oraz bieżącej indeksacji cen paliw.

(akta kontroli str. 99-110, 134-140, 301-307)

Minister Obrony Narodowej dokonał jednej blokady wydatków w budżecie IWsp SZ w wysokości 6,7 tys. zł¹⁸ w rozdziale 75202 Siły Powietrzne. Wniosek dotyczył niewykorzystanego planu z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 26) na sfinansowanie realizacji dodatkowych zajęć specjalistycznych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w 41 Bazie Lotnictwa Szkolnego w Dęblinie.

(akta kontroli str. 325, 414-432, 438-450)

Dyrektor Departamentu Budżetowego MON dokonał zwiększenia czterema decyzjami¹⁹ wydatków IWsp SZ z rezerw celowych²⁰ na sfinansowanie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych oraz realizację dodatkowych zajęć specjalistycznych na łączną kwotę 260,6 tys. zł. Kwotę 6,7 tys. zł zgłoszono do blokady, natomiast 253,9 tys. zł wykorzystano w 100%.

Badaniem w zakresie prawidłowości wydatkowania środków z rezerwy celowej²¹ objęto decyzję zwiększającą plan wydatków²² o kwotę 63,0 tys. zł, tj. 24,2% kwoty zwiększającej plan środkami z rezerwy celowej. Wnioskowanie o środki z rezerwy wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe, a kwoty zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Po otrzymaniu ww. decyzji zwiększającej plan wydatków wprowadzano odpowiednio zmiany w planie finansowym jednostki²³.

(akta kontroli str. 432-502)

Środki na wydatki niewygasające w kwocie 573 919,0 tys. zł przeniesione z 2021 r. do wykorzystania w 2022 r., wydatkowane²⁴ zostały przez 57 dysponentów trzeciego

¹⁵ Nr 14/MON z 14 lutego 2022 r. (Dz. Urz. MON z 2022 r., poz. 16 ze zm.).

¹⁶ Na 67 korekt planu finansowego IWsp SZ w 2022 r. składało się: 14 zmian wynikających z decyzji Ministra Obrony Narodowej, 63 zmiany wynikające z decyzji Dyrektora Departamentu Budżetowego MON oraz 65 zmian Szefa IWsp SZ.

¹⁷ Zmiany wprowadzono po jednym dniu od otrzymania korekt planu wydatków od dysponenta części.

¹⁸ W tym: 5,6 tys. zł stanowiło wynagrodzenia osobowe nauczycieli, a 1,1 tys. zł pochodne od wynagrodzenia.

¹⁹ Nr 20/DB z 1 kwietnia 2022 r., Nr 60/DB z 13 lipca 2022 r., Nr 91/DB z 11 października 2022 r., Nr 92/DB z 19 października 2022 r.

²⁰ Część 83, poz. 26 i 29.

²¹ Część 83 poz. 29 „Zmiany systemowe w finansowaniu jednostek samorządu terytorialnego, w tym w finansowaniu zadań oświatowych”.

²² W rozdziałach: 75410 (poz. 8), 01095 (poz. 7), 70005 (poz. 16), 85228 (poz. 25), 80153 i 85415 (poz. 26), 85132 i 85141 (poz. 64).

²³ 41 Baza Lotnictwa Szkolnego w Dęblinie

²⁴ Rozdz. 75201 w kwocie 34,7 tys. zł, rozdz. 75202 w kwocie 45 092,2 tys. zł, rozdz. 75203 w kwocie 18 073,5 tys. zł, rozdz. 75204 w kwocie 275 094,4 tys. zł, rozdz. 75206 w kwocie 11 995,1 tys. zł, rozdz. 75211 kwocie 5 826,8 tys. zł, rozdz. 75213 w kwocie 428,2 tys. zł, rozdz. 75218 w kwocie 3 531,8 tys. zł, rozdz. 75220 w kwocie 59 890,0 tys. zł, rozdz. 75295 w kwocie

stopnia w wysokości 550 496,7 tys. zł (95,9%) w terminie do 30 listopada 2022 r. Plan wydatków obejmował realizację 41 zadań na łączną kwotę 325 120,0 tys. zł (wydatki rzeczowe²⁵) oraz wydatki osobowe w ramach dodatkowego funduszu motywacyjnego dla żołnierzy i pracowników resortu obrony narodowej w kwocie 248 799,0 tys. zł. Całkowita wartość środków uwzględnionych w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku 2021 pochodziła z budżetu MON i nie była pozyskiwana z rezerw budżetowych. Ewidencja wydatków przeniesionych do wykorzystania w 2022 r. prowadzona była prawidłowo.

Niewykorzystana kwota w wysokości 23 422,3 tys. zł dotyczyła:

[1] niezrealizowania trzech zadań, pn.:

- „Zakup lotniskowego systemu meteorologicznego”. W czasie realizacji przedsięwzięcia - zgodnie z umową - przeprowadzono szereg testów, podczas których stwierdzono uchybienia oraz błędy w testach wdrożeniowych. W związku z powyższym 28 października 2022 r. odstąpiono od realizacji umowy na projekt, dostawę i uruchomienie czterech sztuk lotniskowych systemów metrologicznych AWOS²⁶, na kwotę 9 504,5 tys. zł.
- „Remont jednostek pływających”. Zadanie nie zostało zrealizowane z uwagi na wiek okrętu oraz sytuację geopolityczną. W trakcie naprawy wystąpiły duże trudności z terminowym pozyskaniem technicznych środków materiałowych niezbędnych do realizacji napraw oraz wykonawca zidentyfikował dodatkowe prace niezbędne do realizacji w celu zakończenia naprawy jednostki pływającej. Skutkowało to rozszerzeniem podstawowego zakresu naprawy, a tym samym wydłużeniem się czasu trwania naprawy i niezrealizowaniem wydatków niewygasających na kwotę 4 787,4 tys. zł.
- „Zakup butów sportowych dla Wojsk Specjalnych”. Odstąpiono 16 listopada 2022 r. od umowy na podstawie art. 491 §1 Kodeksu Cywilnego²⁷ w związku z przeciągającym się terminem realizacji umowy – niezrealizowany wydatek niewygasający na kwotę 1 378,7 tys. zł.

[2] niepełnej realizacji wydatków:

- 6 197,5 tys. zł – środków niewykorzystano²⁸ w całości na zadanie pn. „Remont czołgów”. W ramach zadania wykonano remont 35 czołgów T-72, niezrealizowanie założonego planu wydatków wynikało z wycieńczeń przyjętych w trakcie jego planowania²⁹. Na etapie przyjmowania poszczególnych egzemplarzy sprzętu i ich weryfikacji zakres prac przewidzianych dla poszczególnych egzemplarzy czołgów okazał się niższy co, skutkowało powstaniem oszczędności;
- 1 007,5 tys. zł – w ramach realizacji zadania pn. „Remont silników lotniczych” wyremontowano 10 z 11 szt. silników. Niepełna³⁰ realizacja wynikała z problemów techniczno-produkcyjnych wykonawcy związanych z pozyskaniem podzespołów i materiałów z za wschodniej granicy kraju niezbędnych do wykonania remontu jednego silnika;
- 199,7 tys. zł – w ramach zadania „Remont jednostek pływających oraz mechanizmów okrętowych” Komenda Portu Wojennego Gdynia w ramach wydatków niewygasających realizowała cztery zadania. Pozostałość planu³¹

8 801,0 tys. zł, 75503 w kwocie 362,2 tys. zł. Wydatki wskazane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2407).

²⁵ Wydatki realizowało 13 dysponentów III stopnia.

²⁶ Automated Weather Observing System (Automatyczny system pomiarów parametrów meteorologicznych).

²⁷ Dz. U. z 2022 r., poz. 1360 ze zm.

²⁸ Plan 152545,7 tys. zł, wykonanie 146 348,2 tys. zł, pozostało niewykorzystane 6 197,5 tys. zł, tj. 4,1% planu.

²⁹ Maksymalnych wartości przewidzianych na remont każdego egzemplarza.

³⁰ Plan wydatków 11 082,5 tys. zł, wykonanie 10 075,0 tys. zł, pozostało niewykorzystane 1 007,5 tys. zł, tj. 9,1% planu.

³¹ Plan wydatków 4 614,0 tys. zł, wykonanie 4 414,3 tys. zł, pozostało niewykorzystane 199,7 tys. zł, tj. 4,3% planu.

wynikała z błędu w złożonym zapotrzebowaniu na środki budżetowe w systemie TREZOR (pomyłka między zadaniami), a następnie jego rozliczeniu przez system TREZOR, gdzie różnica pomiędzy planem, a poniesionym wydatkiem została automatycznie przypisana jako środki nierozdysponowane;

- 197,5 tys. zł - w ramach realizacji zadania pn. „Przebrojenie amunicji” wyceniono osobno następujące czynności: weryfikacja możliwości przebrojenia amunicji, badanie wypośrodkowania partii prochu, przebrojenie 3 300 szt. amunicji. Oszczędność wynikała z braku konieczności przeprowadzenia przewidywanych ilości weryfikacji i przeprowadzonych badań wypośrodkowania partii prochu;
- 113,8 tys. zł – zadanie pn. „Dodatkowy fundusz motywacyjny”. Przedmiotowe zadanie obejmowało wydatki z paragrafów 4010, 4020, 4060, 4110 i 4120. Niewydatkowano środków z pochodnych od wynagrodzeń, których precyzyjne wyliczenie na etapie zgłoszenia wydatków do zadań niewygasających z upływem roku 2021 było niemożliwe, ponieważ ich wysokość wynikała od indywidualnego przypadku pracownika;
- 35,7 tys. zł – zadanie pn. „Remont wozów zabezpieczenia technicznego” obejmował remont pięciu egzemplarzy. Niezrealizowanie założonego planu wydatków wynikało z oszczędności w wyniku mniejszego zakresu prac remontowych koniecznych do przeprowadzenia na poszczególnych egzemplarzach sprzętu.

(akta kontroli str. 61-71, 111-113, 210-213, 503-644)

W IWsp SZ nie wystąpiły wydatki, które w 2022 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli str. 99-110)

IWsp SZ realizujący wydatki bezpośrednio z konta dysponenta drugiego stopnia zrealizował w 2022 r. wydatki w wysokości 1 000 187,9 tys. zł, co stanowiło 146,7% planu pierwotnego i 100% planu finansowego po zmianach (1 000 188,1 tys. zł). W 2022 r. dokonano 64 korekt planu finansowego (zewnętrznych i wewnętrznych), ostatecznie zwiększając plan o 424 807,5 tys. zł. W porównaniu do 2021 r. wydatki były wyższe o 318 532,1 tys. zł.

W 2022 r. wydatki zrealizowano w rozdziale 75220 Zabezpieczenie wojsk w wysokości 849 180,9 tys. zł (84,9% ogółu wydatków) oraz w rozdziale 75204 Centralne wsparcie w wysokości 151 007,0 tys. zł (15,1% ogółu wydatków).

Środki wydatkowano głównie³² na:

- zakup usług remontowych, materiałów i wyposażenia w ramach FMS³³ (§4279) w wysokości 748 561,6 tys. zł (tj. 74,8% ogółu wydatków poniesionych w 2022 r.);
- wydatki na inwestycje budowlane w ramach FMS/BSA (§6050) w kwocie 100 576,8 tys. zł (tj. odpowiednio 10,1%);
- składki do organizacji międzynarodowych (§4540) w wysokości 52 001,1 tys. zł (odpowiednio 5,2% ogółu),
- wydatki majątkowe w ramach FMS (§6060) w kwocie 50 430,2 tys. zł (odpowiednio 5,0%),
- zakup usług pozostałych (§4300) w wysokości 45 246,5 tys. zł (odpowiednio 4,5% ogółu), z czego m.in. 25 043 tys. zł na szkolenie pilotów F-16 oraz 20 184,5 tys. zł na usługi transportowe realizowane w ramach programu SALIS;

W 2022 r. nie wystąpiły przypadki zapłacenia kar umownych lub odsetek ustawowych.

(akta kontroli str. 142-164, 409-410, 708-722, 730-733)

³² Wydatki w §6050 oraz §6050 realizowano wyłącznie w rozdziale 75204.

³³ Foreign Military Sales.

W 2022 r. dokonywano zmian planu finansowego na podstawie 64 korekt, zwiększając ostatecznie plan finansowy o 424 807,5 tys. zł, z czego w odniesieniu do planu pierwotnego:

- zwiększono Plan wydatków w rozdziałach: 75220 o kwotę 523 964,0 tys. zł oraz w rozdziale 75204 o 83 116,8 tys. zł.
- zniesiono pierwotnie planowane wydatki na łączną kwotę 182 273,3 tys. zł, poprzez całkowite wygaszenie wydatków w następujących rozdziałach: 75201 – w kwocie 14 094,9 tys. zł, 75202 – 5 255,8 tys. zł, 75203 – 4 308,3 tys. zł, 75206 – 123 691,1 tys. zł, 75211 – 5 245,1 tys. zł, 75213 – 21 944,0 tys. zł, 75295 – 7 176,2 tys. zł, 85156 – 558,0 tys. zł.

Zwiększenie Planu wydatków wynikało ze zwiększonych potrzeb Sił Zbrojnych związanych z sytuacją na wschodniej granicy, co skutkowało zmianami w zakresie umów dotyczących wsparcia eksploatacji samolotów F-16 oraz realizacji nowych przedsięwzięć inwestycyjnych dla wojsk sojusznicych USA w związku z podpisaniem nowych umów w zakresie FMS.

Jako przyczyny ujęcia w Planie wydatków, które w ciągu roku zostały zniesione, główny księgowy Inspektoratu wyjaśnił, że wynikało to m.in. z:

- konieczności zmiany ich rozdziału klasyfikacji budżetowej;
- otrzymania od Departamentu Budżetowego MON planu/kwot wydatków tylko w jednym rozdziale, a następnie koniecznością ich przeniesienia na etapie realizacji do innych rozdziałów;
- braku możliwości dokonania przeniesienia planu wydatków do właściwego dysponenta środków budżetu państwa na etapie planu pierwotnego.

Analiza sześciu wybranych zmian planu finansowego³⁴ wykazała, że były one wprowadzane niezwłocznie, zarówno w planie finansowym w układzie tradycyjnym, jak i układzie zadaniowym.

(akta kontroli str. 409-410, 720-723, 1113-1123)

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wynosiły 1 381 182,0 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i w porównaniu do 2021 r. były wyższe o 346 906,1 tys. zł tj. 33,5%. Świadczenia stanowiły 5,5% wydatków ogółem Inspektoratu (dysponenta drugiego stopnia). Najwyższe kwoty przeznaczono na wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom (1 352 321,5 tys. zł, tj. 97,9% świadczeń ogółem), wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń (9 411,9 tys. zł, tj. 0,7% świadczeń ogółem) oraz różne wydatki na rzecz osób fizycznych (8 667,2 tys. zł, tj. 0,6% świadczeń ogółem).

(akta kontroli str. 61-71, 99-110, 134-140)

Przeciętne zatrudnienie w 2022 r. w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wynosiło 135 601 etatów i było wyższe od przeciętnego zatrudnienia w 2021 r. o 0,7%, tj. 996 etatów. Przyczyną zmian było:

- zwiększenie stanów osobowych: w 37 Dywizjonie Raketowym Obrony Powietrznej w Sochaczewie; w 8 Bazie Lotnictwa Transportowego w Krakowie; formowaniem nowych jednostek wojskowych (18 Stołecznej Brygady Obrony Terytorialnej, 19 Nadbużańskiej Brygady Obrony Terytorialnej i 20 Przemyskiej Brygady Obrony Terytorialnej) oraz w jednostkach podporządkowanych Dowódcy Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych;

³⁴ Korekta 01 z 24.02.2022, Korekta nr 34 z 29.07.2022 r., Korekta nr 38 z 26.08.2022 r., Korekta nr 39 z 30.08.2022, korekta nr 44 z 28.09.2022 r. oraz korekta nr 60 z 13.12.2022 r.

- utworzenie Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji i wojskowych centrów rekrutacji, które zastąpiły wojewódzkie sztaby wojskowe i wojskowe komendy uzupełnień (dotąd klasyfikowane do rozdziału 75295);
- zmniejszenie stanów osobowych w Komendzie Portu Wojennego Gdynia, Centrum Operacji Morskich–Dowództwie Komponentu Morskiego, 6 Ośrodku Radioelektronicznym, Dywizjonie Okrętów Podwodnych, Komendzie Portu Wojennego Świnoujście, 2 Dywizjonie Okrętów Transportowo –Minowych.
(akta kontroli str. 1102-1123)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie³⁵ w 2022 r. w przeliczeniu na pełnozatrudnionego wynosiło 6 447,77 zł i było wyższe o 10,6%, tj. o 619,00 zł od średniego wynagrodzenia w 2021 r. Na powyższe wpływ miało m.in.: zwiększenie przeciętnych uposażeń żołnierzy zawodowych i pracowników Resortu Obrony Narodowej, wypłata dodatków związanych z pełnieniem służby w szczególnych warunkach (klęski żywiołowe, zadania przygraniczne), zmiany wysokości dodatków za wieloletnią służbę wojskową oraz uznaniowymi decyzjami właściwych dowódców jednostek wojskowych.

(akta kontroli str. 1102-1123)

Wydatki bieżące Inspektoratu oraz podległych jednostek budżetowych w 2022 r. wynosiły 21 848 692,1 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i w porównaniu do 2021 r. były wyższe o 3 250 000,6 tys. zł (tj. o 17,5%). Wydatki bieżące stanowiły 86,2% wydatków ogółem Inspektoratu (dysponenta drugiego stopnia).

Najwyższą pozycję wydatków bieżących stanowiły:

- wynagrodzenia³⁶ (10 495 834,9 tys. zł, tj. 48,0% wydatków bieżących / 41,4% wydatków ogółem);
- zakup usług remontowych (3 213 901,6 tys. zł, tj. 14,7% wydatków bieżących / 12,7% wydatków ogółem);
- zakup materiałów i wyposażenia (2 534 829,73 tys. zł, tj. 11,6% wydatków bieżących / 10,0% wydatków ogółem).

(akta kontroli str. 61-71, 99-110, 134-140)

Wydatki majątkowe poniesione w 2022 r. w wysokości 2 102 556,17 tys. zł stanowiły 8,3% wydatków Inspektoratu ogółem (dysponenta drugiego stopnia), z tego 1 449 172,50 tys. zł stanowiły wydatki na realizację 444 zadań inwestycyjnych, a 653 383,7 tys. zł wydatki na 98 zakupów inwestycyjnych.

Plan wydatków majątkowych zrealizowano w 100%. Największe kwotowo wydatki dotyczyły modernizacji bojowych wozów rozpoznawczych (125 662,8 tys. zł), modernizacji okrętów (124 000,0 tys. zł), przygotowania infrastruktury dla artylerii raketowej (65 900,4 tys. zł), przebudowy bocznicy kolejowej w miejscowości Powidz (53 884,5 tys. zł), przygotowania miejsca stacjonowania wojsk w Drawsku Pomorskim (32 672,3 tys. zł), modernizacji samochodu (34 882,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 99-110, 134-140, 308-310, 686)

Wydatki bieżące Inspektoratu zrealizowane bezpośrednio w 2022 r. wynosiły 849 180,9 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i w porównaniu do 2021 r. były wyższe o 452 303,7 tys. zł (tj. o 114%). Wydatki bieżące stanowiły 84,9% wydatków ogółem IWsp SZ zrealizowanych samodzielnie.

³⁵ Obliczone na podstawie sprawozdania Rb-70.

³⁶ § 4010-4070 i 4790-4800.

(akta kontroli str. 708-709)

Wydatki majątkowe IWsp SZ zrealizowane samodzielnie w 2022 r. w wysokości 151 007,0 tys. zł stanowiły 15,1% wydatków Inspektoratu ogółem, z tego 100 576,8 tys. zł stanowiły wydatki inwestycyjne, a 50 430,2 tys. zł wydatki na zakupy inwestycyjne. Plan wydatków majątkowych zrealizowano w 100%.

(akta kontroli str. 708-709, 1124-1126)

Badaniem szczegółowym pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności ich dokonywania objęto wydatki w wysokości 857 852,4 tys. zł³⁷, tj. 85,8% wydatków IWsp SZ płacącego rachunki bezpośrednio z konta dysponenta drugiego stopnia. Kwota 856 381,6 tys. zł dotyczyła 20 wydatków wylosowanych metodą MUS³⁸, a kwota 1 470,7 tys. zł dotyczyła jednego wydatku dobranej celowo. Na podstawie tej próby stwierdzono, że wydatków dokonywanym sposobem celowy, zgodny z podpisanymi porozumieniami międzynarodowymi oraz w sposób umożliwiający terminową realizację zadań.

Objęte kontrolą dokumenty zostały rzetelnie opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, zadekretowane i zatwierdzone do zapłaty. Transakcje w nich ujęte zostały zaksięgowane pod względem wartości, kont syntetycznych i analitycznych w podziałkach klasyfikacji budżetowej zgodnie z dekreacją. Transakcje objęte badaniem zostały uregulowane w terminie.

(akta kontroli str. 734-737)

Szczegółowym badaniem wydatków w zakresie legalności i rzetelności poniesionych w 2022 r. w ramach polsko-amerykańskiej umowy o wzmocnionej współpracy objęto pięć pozycji wydatków na zadania^[1] związane z zapewnieniem infrastruktury (z 17) zrealizowanych przez Inspektorat o wartości 82 461,8 tys. zł, co stanowiło 85,6% wydatków zrealizowanych przez Inspektorat w ramach umowy EDCA³⁹ i 8,2% ogółu wydatków poniesionych przez IWsp SZ bezpośrednio z rachunku bankowego. Wydatki zostały poniesione zgodnie z zapisami poszczególnych umów, których specyfikacje zostały uzgodnione przez powołane komisje oraz wynikały z harmonogramu płatności.

(akta kontroli str. 737-1101)

Zobowiązania Inspektoratu (dysponenta drugiego stopnia) na koniec 2022 r. wynosiły 1 172 539,6 tys. zł i były wyższe o 120 270,30 tys. zł, tj. o 11,4% w porównaniu do stanu zobowiązań na koniec 2021 r. Dotyczyły one przede wszystkim zobowiązań z tytułu dodatkowego uposażenia rocznego dla żołnierzy zawodowych (560 395 240,2 tys. zł, tj. 47,8% ogółu zobowiązań), dodatkowego wynagrodzenia rocznego (178 484 015,9 tys. zł, tj. 15,2% ogółu zobowiązań), zakupu energii (96 721 893,7 tys. zł, tj. 8,2% ogółu zobowiązań), wydatków osobowych niezaliczonych do uposażeń wypłacanych żołnierzom i funkcjonariuszom (85 016 538,8 tys. zł, tj. 7,3% ogółu zobowiązań), zakupu usług pozostałych (68 194 001,0 tys. zł, tj. 5,8% ogółu

³⁷ Badaniem szczegółowym objęto łącznie 21 dokumentów stanowiących podstawę do dokonania płatności (faktury, umowy i wezwania do zapłaty)

³⁸ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalne do wartości transakcji.

^[1] Budowa obiektu i systemów teleinformatycznych w Powidzu (32 236,0 tys. zł); Opracowanie dokumentacji planistycznej dla zadania dotyczącego obiektu i systemów informatycznych w Drawsku Pomorskim (1 470,7 tys. zł); Opracowanie wymagań projektowych oraz zapewnienie nadzoru budowlanego dla zadania *Hangary* w Powidzu (23 041,2 tys. zł); Opracowanie wymagań projektowych oraz zapewnienie nadzoru budowlanego dla zadania *Płyta postojowa, parking, myjnia i punkt tankowania* w Powidzu, (4 900,0 tys. zł); Opracowanie wymagań projektowych dla zadania *koszarowce, stołówka* oraz zapewnienie nadzoru budowlanego i projektowego w Powidzu, ujętego w umowie z 20.12.2022 r. (20 813,9 tys. zł).

³⁹ Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnionej współpracy obronnej, podpisana w Warszawie dnia 15 sierpnia 2020 r. (Dz. U. poz. 2153), ratyfikowana przez stronę polską na mocy ustawy z dnia 17 września 2020 r. o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnionej współpracy obronnej, podpisanej w Warszawie dnia 15 sierpnia 2020 r., zwana dalej Umową EDCA (Dz.U. poz.1827).

zobowiązań), składek na ubezpieczenia społeczne (57 737 149,6 tys. zł, tj. 4,9% ogółu zobowiązań). Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne na koniec 2022 r.

(akta kontroli str. 61-71, 99-110, 119-122)

Zobowiązania IWsp SZ realizującego wydatki bezpośrednio z konta dysponenta drugiego stopnia na koniec 2022 r. wynosiły 14 145,8 tys. zł i były wyższe o 2 704,4 tys. zł w porównaniu do 2021 r. Zobowiązania wystąpiły w rozdziale 75220, wynikały z dokumentów zaksięgowanych zgodnie z zasadą memoriału w roku 2022, a ich płatności należało dokonać w roku 2023. Dotyczyły one zobowiązań z tytułu:

- paliw pobranych poza granicami kraju od sił zbrojnych USA (§ 4210 na kwotę 574,0 tys. zł);
- opłat za transport strategiczny SALIS (§ 4300 na kwotę 3 808,1 tys. zł);
- składek do organizacji międzynarodowych (§ 4540 na kwotę 9 763,7 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2022 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W 2022 r. nie wystąpiły przypadki zapłacenia kar umownych lub odsetek ustawowych.

(akta kontroli str. 695, 708-709, 724-729)

W 2022 r. Inspektorat (samodzielnie) nie realizował zamówień publicznych w rozumieniu przepisów PZP oraz nie realizował wydatków związanych z zatrudnieniem pracowników.

(akta kontroli str. 142-164)

Inspektorat nie realizował w 2022 r. wydatków z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 125-129, 141)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Kontrola ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. przez IWsp SZ w zakresie wydatków. Wydatki realizowane przez Inspektorat bezpośrednio z rachunku dysponenta drugiego stopnia były ponoszone terminowo i zgodnie z podpisanymi umowami i porozumieniami międzynarodowymi. Terminowo i rzetelnie dokonywano zmian, które wynikały z decyzji budżetowych otrzymanych z MON, w planie wydatków podległych dysponentów, jak i w zakresie wydatków realizowanych samodzielnie.

OBSZAR

3. Sprawozdania.

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2022 r. przez Inspektorat (dysponenta drugiego stopnia) i sprawozdań jednostkowych IWsp SZ:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych IWsp SZ (Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-N, Rb-Z) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Sprawozdania jednostkowe złożone zostały przez 58 dysponentów III stopnia w obowiązujących terminach. Jednostki te w okresie od 7 do 13 lutego 2023 r. złożyły korekty sprawozdań jednostkowych (Rb-27 – cztery przypadki i Rb-28- osiem przypadków). Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez Inspektorat na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek), po uwzględnieniu korekt. Sprawozdania zostały sporządzone i przekazane w obowiązujących terminach. Łączne sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 95-129, 165-261, 645-652, 1127-1171)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Objęte badaniem sprawozdania zostały przekazane w wymaganych terminach. Dane wykazane w łącznych sprawozdaniach zgodne były z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów oraz sprawozdań jednostkowych Inspektoratu. Sprawozdania jednostkowe IWsp SZ wynikały z ewidencji księgowej jednostki.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Bydgoszcz, 23 marca 2023 r.

Kontrolerzy
(-) Hanna Loch-Klimek
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p.o. Dyrektor
(-) Tomasz Sobecki

(-) Artur Nierebiński
główny specjalista kontroli
państwowej